

กสศ. และการประยุกต์ใช้การทดลองสุ่ม เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ในประเทศไทย

รศ. ดร.วีระชาติ กิเลนทอง

ดร.ภัทรพรรณ อดทน

สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย (RIPED)

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

โครงการระยะที่ 1

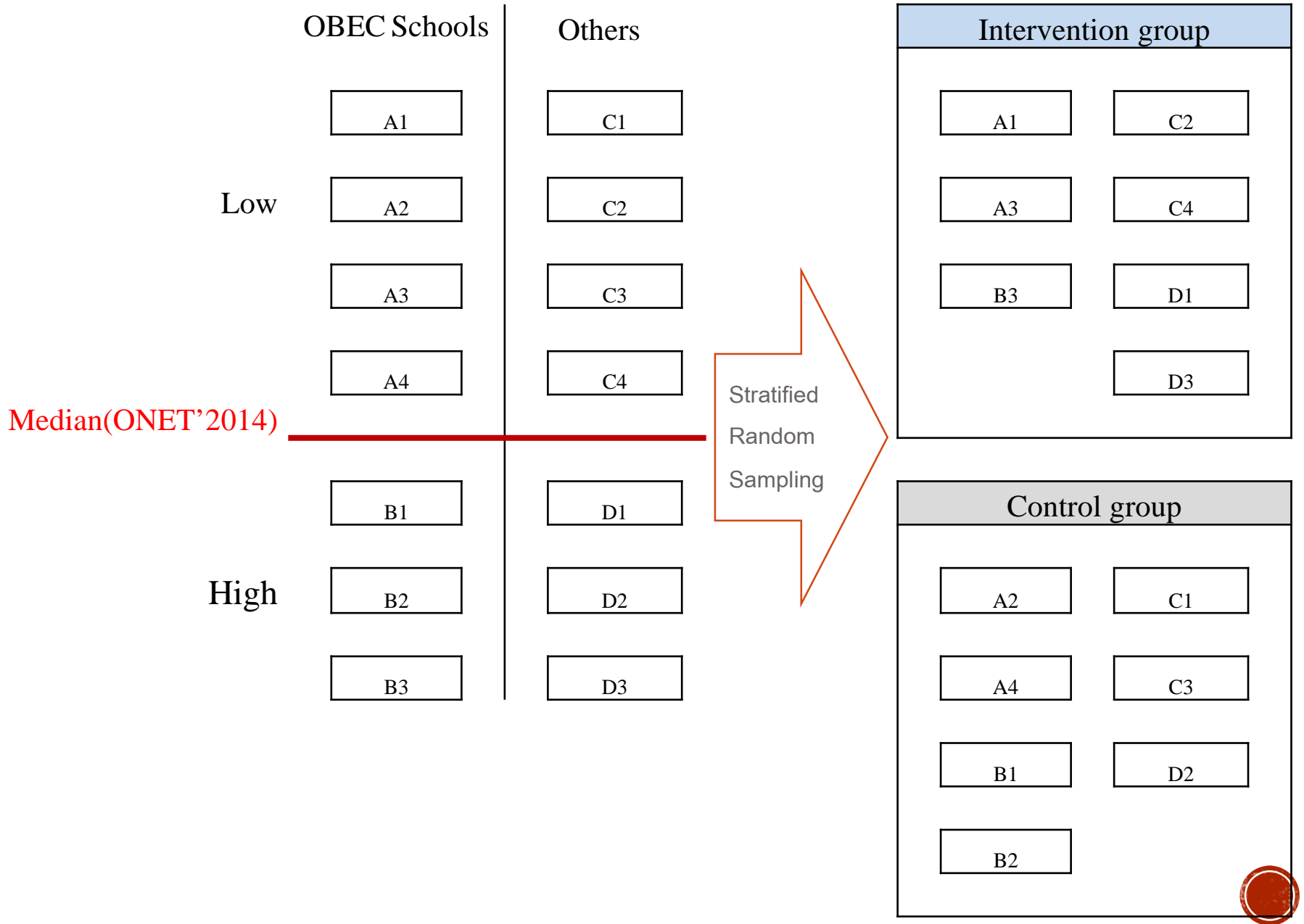
- โครงการวิจัยพัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน
  - หัวหน้าโครงการ รศ.ดร.ธัญวิช วิเชียรพันธ์
- RIPED ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านฐานข้อมูลและการคุ้มครองอย่าง

การสุ่มสำหรับโครงการระยะที่ 1

- การสุ่มในส่วนนี้ทำได้โดยอิสระ โดยสุ่มแยกกลุ่มควบคุม (CONTROL) และกลุ่มทดลอง (TREATMENT) โดยดำเนินการสุ่มแบบ STRATIFIED RANDOM SAMPLING
- โดยแบ่งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำนวน 16 โรงเรียนสำหรับระดับประถมศึกษา และ 17 โรงเรียนสำหรับระดับมัธยมศึกษา ตามสังกัดและคะแนน O-NET เฉลี่ยปี 2557 ของโรงเรียน ได้เป็น 4 ชั้นภูมิ (STRATUM) ได้แก่
  - 1) โรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่มีคะแนน O-NET เฉลี่ยสูงกว่าค่ากลาง
  - 2) โรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่มีคะแนน O-NET เฉลี่ยต่ำกว่าค่ากลาง
  - 3) โรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ที่มีคะแนน O-NET เฉลี่ยสูงกว่าค่ากลาง
  - 4) โรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ที่มีคะแนน O-NET เฉลี่ยต่ำกว่าค่ากลาง

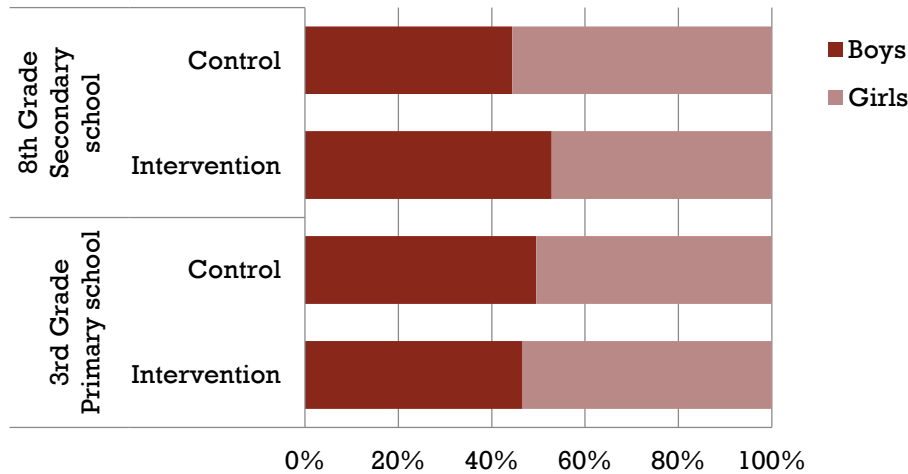

ผลของการสุม
เปรียบเทียบระหว่าง
กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

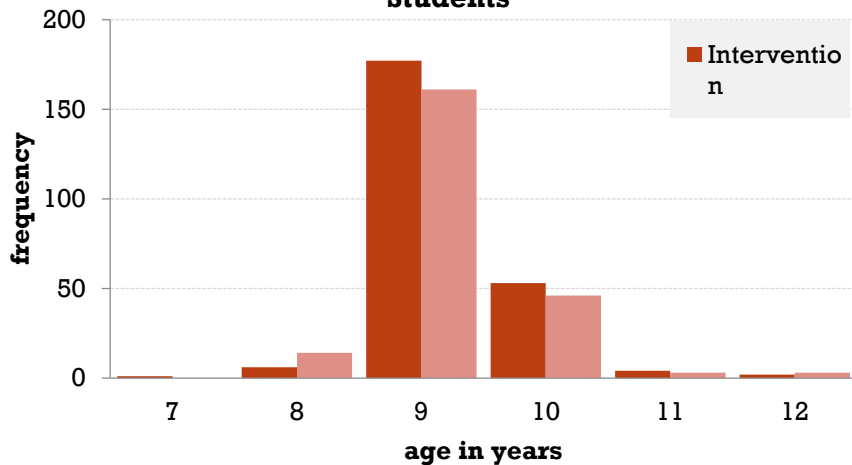

STUDENTS SAMPLE (N=1,062)

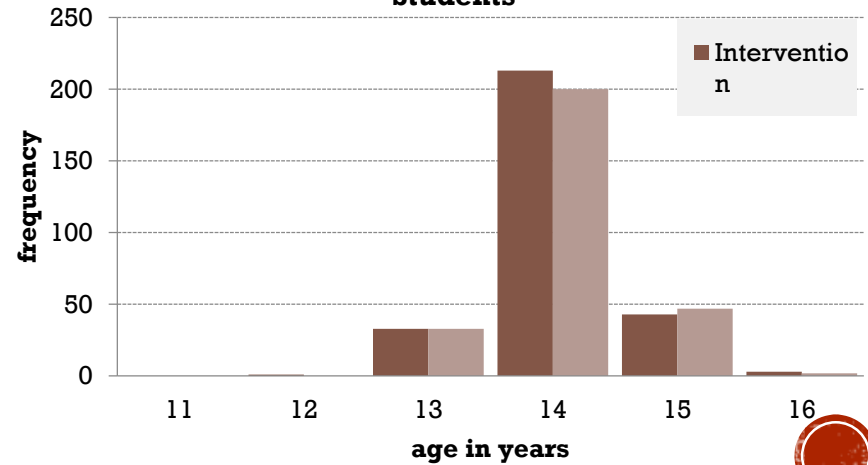
Proportion of Boys and Girls

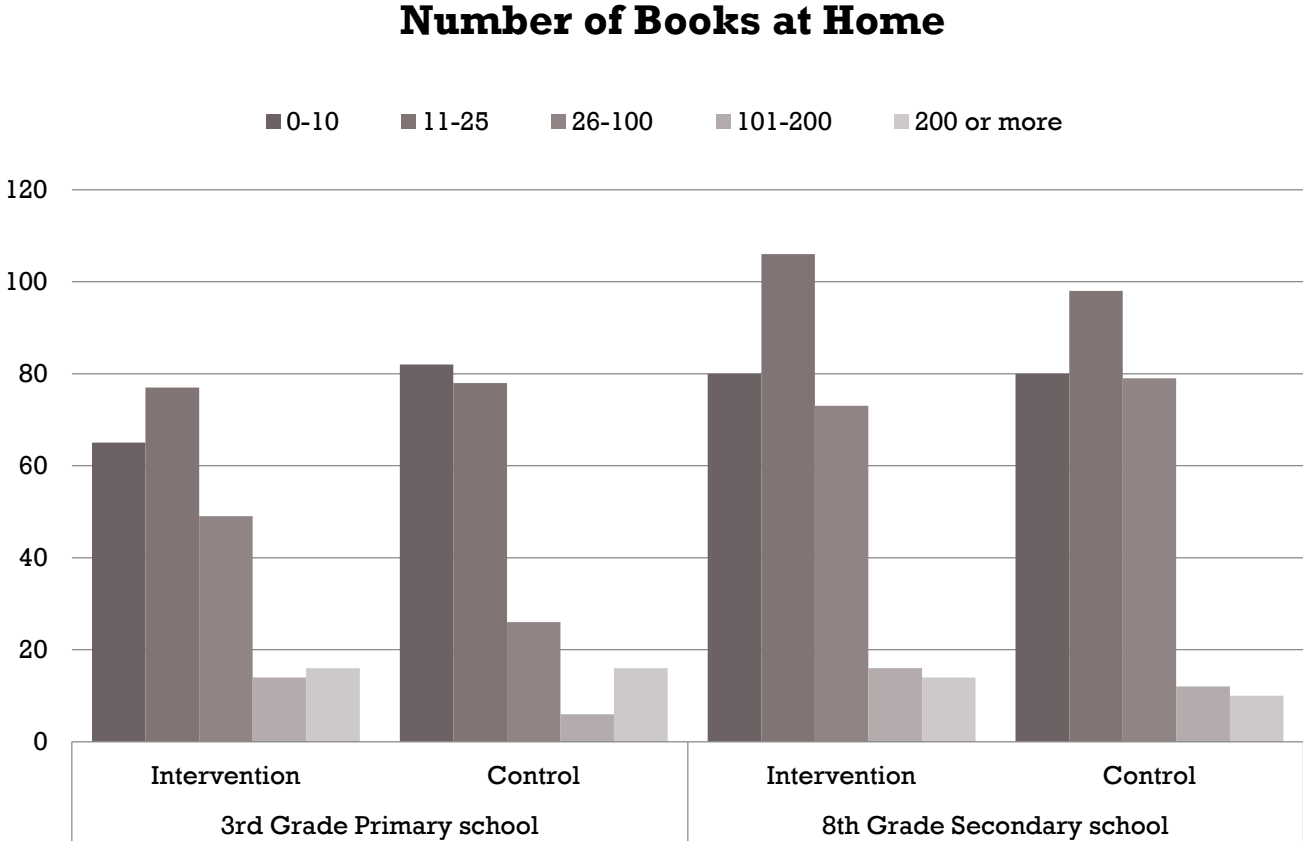
Age Distribution of 3rd Grade Primary School Students

Age Distribution of 8th Grade Primary School Students

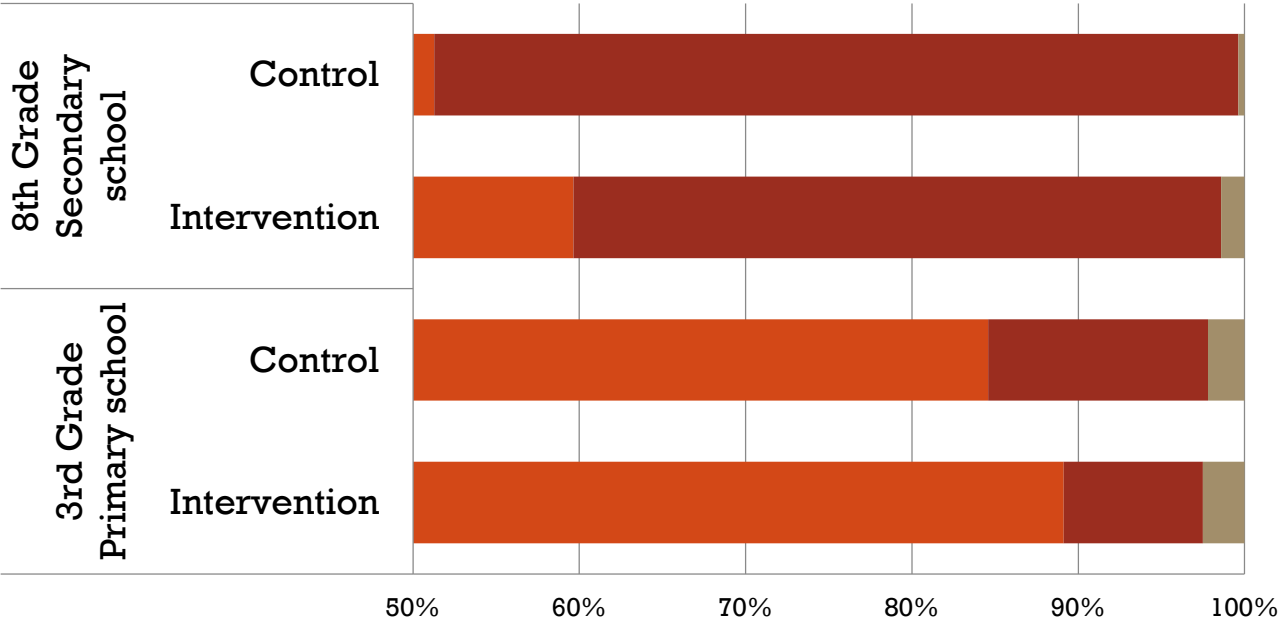
NUMBER OF BOOKS AT STUDENT'S HOME

STUDENTS' LANGUAGE AT HOME

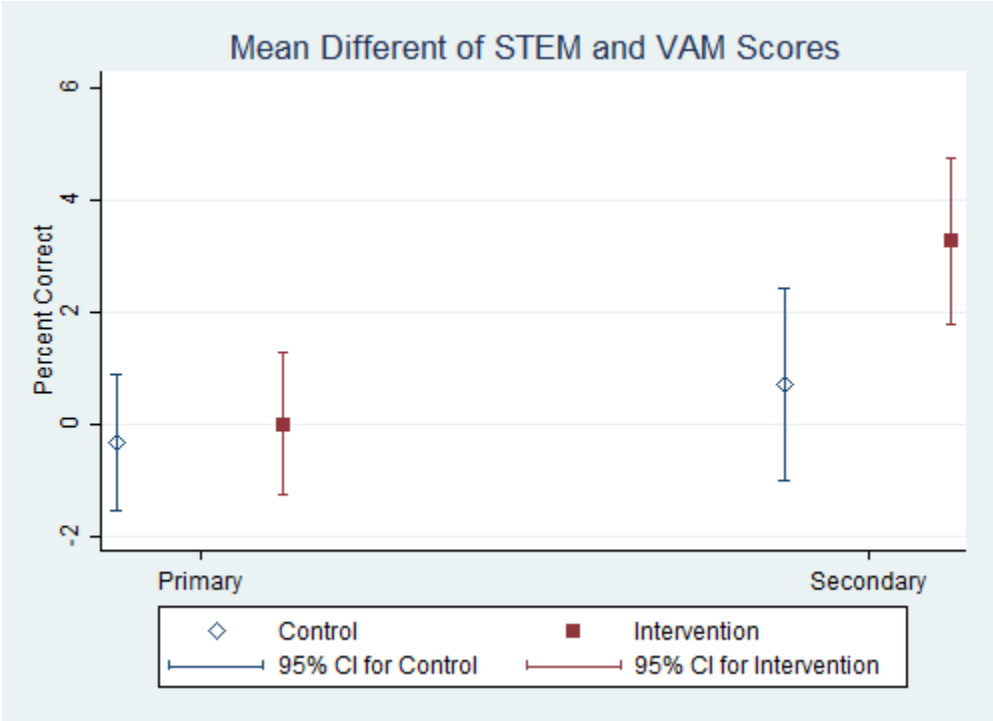
Language at Home

- The same language used in most of my school courses
- Another language or dialect spoken in this country
- Another language from another country

MEAN DIFFERENT (POST-PRE) OF VAM AND STEM SCORES

โครงการระยะที่ 2

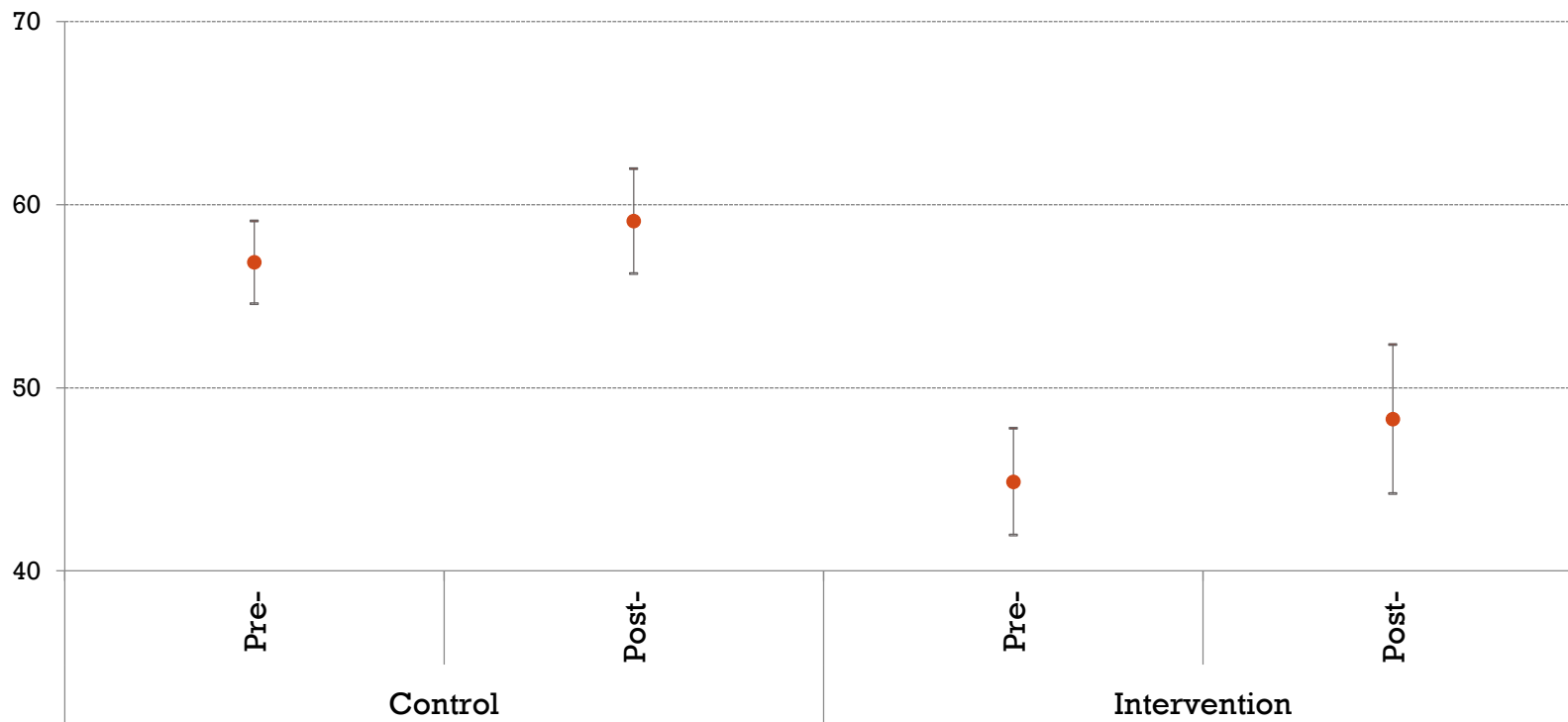
- เป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ขึ้นมาก (ทั้งหมด โรงเรียน) เป็นการร่วมมือระหว่าง 4 หน่วยงาน
  - สสค. ส่งชื่อ 30 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมโครงการแล้วในรอบแรก จำนวน 20 โรงเรียน กำหนดกลุ่มทดลอง 14 โรงเรียน และกลุ่มควบคุม 6 โรงเรียน อีก 10 โรงเรียนที่เหลือเป็นโรงเรียนใหม่ เพิ่งสมัครเข้าโครงการรอบนี้ (เราสุ่มให้)
  - สสวท. โรงเรียนมัธยมจำนวน 11 โรงเรียน สสวท. กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองทั้งหมด (ไม่มีการสุ่ม)
  - สพฐ. จำนวน 60 โรงเรียน ทีมวิจัยสามารถสุ่มได้ตามปกติ
  - สช. จำนวน 10 โรงเรียน กำหนดกลุ่มทดลอง 5 โรงเรียน กลุ่มควบคุม 5 โรงเรียน (ไม่มีการสุ่ม)
- เนื่องจากไม่สามารถสุ่มได้ทั้งหมด จึงต้องเลือกโรงเรียนคู่เทียบ (จากฐานข้อมูลของ สพฐ.) สำหรับรร. จาก สสวท. ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุดจับคู่เพื่อลงเป็นกลุ่มควบคุม/กลุ่มทดลอง

SUMMARY STEM BOOKLET (วิทย์+คณิต) ป.3

ทุกสังกัด

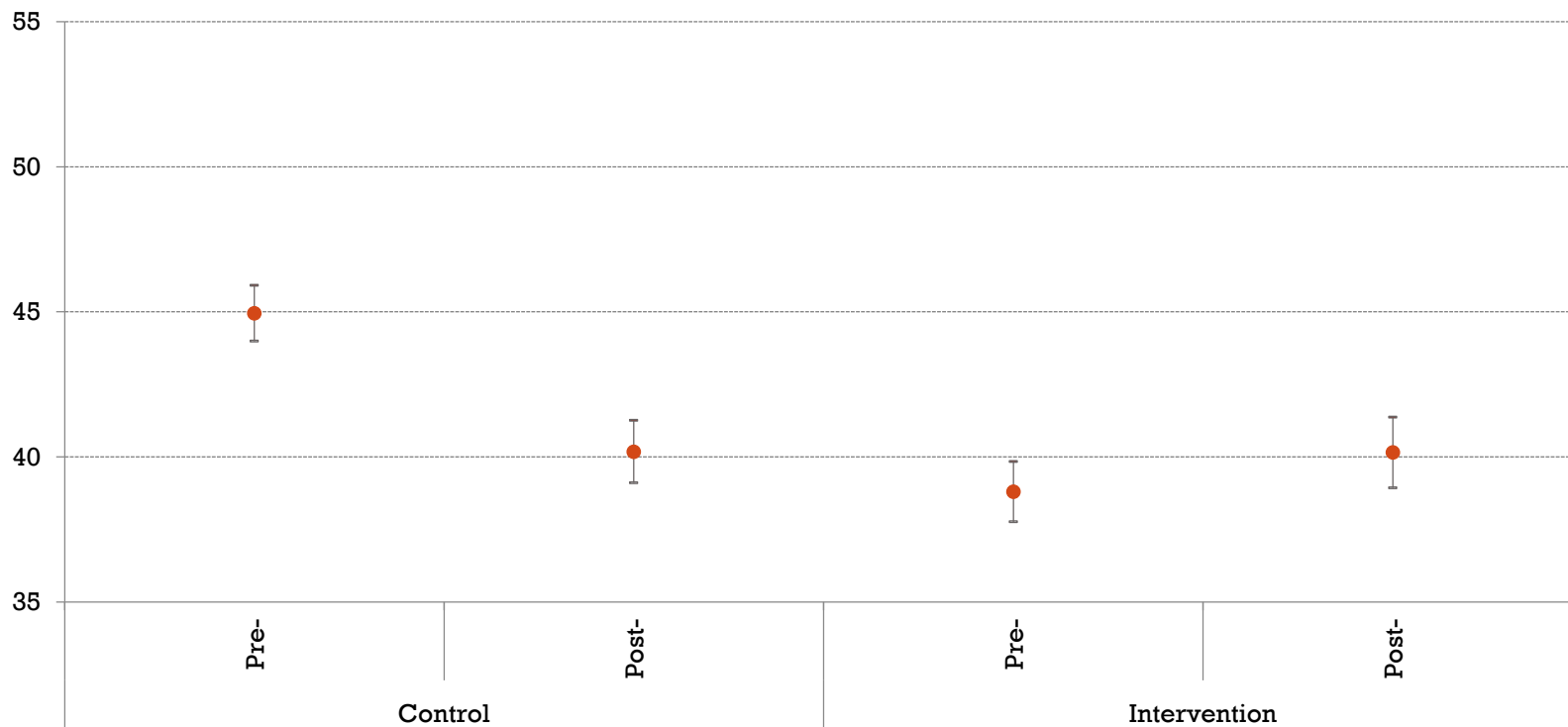
Mean and 95% CI of mean
percent corrected for Pre- and Post-intervention Grade3 STEM test

SUMMARY STEM BOOKLET (วิทย์+คณิต) ม.2

ทุกสังกัด

Mean and 95% CI of mean
percent corrected for Pre- and Post-intervention Grade8 STEM test

ข้อเสนอแนะ

- การสุ่มเป็นส่วนที่สำคัญมากสำหรับการทดลองสุ่ม (RCT) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้าใจให้อิสระกับนักวิจัยในการสุ่ม ต้องพร้อมที่จะยอมรับถึงโอกาสที่อาจจะไม่เห็นผลกระทบ (impact) ด้วย
- เพื่อให้สามารถได้องค์ความรู้ที่เพียงพอต่อการออกแบบนโยบายที่มีประสิทธิภาพ นักวิจัยควรจะต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับระดับคุณภาพของการนำไปใช้ (adoption quality) เพราะบางครั้งหลักสูตรหรือวิธีการอาจจะมีคุณภาพ แต่ครูไม่ได้นำไปใช้อย่างจริงจัง ก็จะทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่มีนัยสำคัญได้
- การทดลองแบบสุ่มจำเป็นต้องใช้งบประมาณค่อนข้างมาก และมักจะ
สามารถตอบใจหายได้เพียงบางอย่างเท่านั้น งานวิจัยที่ใช้แบบจำลองที่มีโครงสร้าง (structural model) ยังมีความจำเป็นและมีประโยชน์ในการออกแบบนโยบาย

